

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
ÖZET	ix
ABSTRACT	xi
ÖNSÖZ.....	xiii
KISALTMALAR.....	xv
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM PSİKOLOJİK TACİZ KAVRAMI

1.1. Psikolojik Tacizin Tarihsel Süreci ve Tanımı.....	3
1.1.1. Psikolojik Taciz Kavramının Tarihsel Gelişimi.....	3
1.1.2. Psikolojik Tacizin Tanımı	5
1.2. Psikolojik Tacizle Karıştırılan Kavramlar	8
1.2.1. İşyerinde Çatışma.....	8
1.2.2. İşyerinde Şiddet.....	9
1.2.3. İşyerinde Kabalık	10
1.2.4. Cinsel Taciz	11
1.2.5. Bullying (Zorbalık)	12
1.2.6. İşyerinde Stres.....	13
1.2.7. Stalking (Haksız Takip)	13
1.2.8. Mesleki Şiddet	14
1.2.9. İş Sürtüşmesi, Sinizm ve Yabancılaşma	15
1.2.10. Psikolojik Baskı	18
1.2.11. Çalışma Şartlarının İstismarı.....	19
1.3. İşyerinde Psikolojik Taciz Süreci ve Psikolojik Tacize Yol Açan Nedenler.....	19
1.3.1. Psikolojik Tacizin Ortaya Çıkma Süreci.....	19
1.3.1.1. Leymann Modeli.....	20
1.3.1.2. İtalyan - Herald Ege Modeli.....	21
1.3.1.3. Çift Taraflı Psikolojik Taciz Durumu	22
1.3.2. Psikolojik Tacize Yol Açan Nedenler.....	23
1.3.2.1. Mağdurdan Kaynaklanan Nedenler	23

1.3.2.2.	Failin İşyerinde Psikolojik Tacize Başvurma Nedenleri	24
1.3.2.3.	İşyerinden Kaynaklanan Nedenler	24
1.4.	Psikolojik Tacizin Özneleri.....	25
1.4.1.	Fail.....	25
1.4.2.	Mağdur	27
1.4.3.	İzleyiciler.....	28
1.5.	İşyerinde Psikolojik Taciz Sayılan Davranışlar ve Psikolojik Tacizin Unsurları.....	29
1.5.1.	İşyerinde Psikolojik Taciz Sayılan Davranışlar.....	29
1.5.2.	Psikolojik Tacizin Unsurları.....	31
1.5.2.1.	İşyeri Unsuru	32
1.5.2.2.	Düşmanca ve Ahlak Dışı Davranışlar	34
1.5.2.3.	Süreklilik Unsuru	36
1.5.2.4.	Kast Unsuru.....	37
1.6.	İşyerinde Psikolojik Tacizin Etkileri ve Sonuçları	39
1.6.1.	İşyerinde Psikolojik Tacizin Etkileri	39
1.6.2.	İşyerinde Psikolojik Tacizin Sonuçları.....	39
1.6.2.1.	Mağdur ile İlgili Sonuçlar	39
1.6.2.1.1.	Ekonomik ve Sosyal Maliyetler	40
1.6.2.1.2.	Duygusal ve Fiziksel Maliyetler	41
1.6.2.2.	Mağdurun Ailesi ile İlgili Sonuçlar	42
1.6.2.3.	Örgütsel Sonuçlar	43
1.6.2.4.	Toplumsal Sonuçlar.....	44

İKİNCİ BÖLÜM

İŞYERİNDE PSİKOLOJİK TACİZE MARUZ KALAN İŞÇİLERİN HAKLARI

2.1.	Uluslararası Hukuk ve Ulusal Hukukta İşyerinde Psikolojik Taciz.....	47
2.1.1.	Uluslararası Hukukta İşyerinde Psikolojik Taciz	47
2.1.1.1.	Avrupa Birliği Hukukunda Psikolojik Taciz Kavramı	47
2.1.1.2.	Avrupa Sosyal Şartı ve 1996 Tarihli Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	48
2.1.1.3.	Göçmen İşçilerin Hukuki Statüsü Avrupa Sözleşmesi	49
2.1.1.4.	Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı	49
2.1.1.5.	12 Haziran 1989 Tarihli 89/391/EEC Sayılı Avrupa Konsey Yönergesi	50
2.1.1.6.	Avrupa Birliği 2000/43/EC, 2000/78/EC ve 2002/73/EC Sayılı Direktifleri	51

2.1.1.7.	Avrupa Birliği 20 Eylül 2001 Tarihli 2001/2339/INI Sayılı Parlamento Kararı.....	52
2.1.1.8.	Avrupa Komisyonu Psikolojik Tacize Karşı Yükselen Bilinç Başlıklı Rapor.....	53
2.1.1.9.	5 Temmuz 2006 Tarihli 2006/54/EC Sayılı Avrupa Parlamento ve Konsey Yönergesi	54
2.1.1.10.	Avrupa Birliği Sosyal Taraflarınca İmzalanan İşyerlerinde Taciz ve Şiddetle Mücadele Çerçeve Anlaşması.....	55
2.1.1.11.	Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmelerinde İşyerinde Psikolojik Tacize İlişkin Düzenlemeler	55
2.2.	Ulusal Hukukta İşyerinde Psikolojik Taciz	57
2.2.1.	Genel Olarak	57
2.2.2.	Türkiye’de Psikolojik Taciz ile İlgili Düzenlemeler.....	59
2.2.2.1.	T.C Anayasası’nda Psikolojik Taciz	59
2.2.2.2.	Türk Borçlar Kanunu’nda Psikolojik Taciz	64
2.2.2.3.	Türk Ceza Kanunu’nda Psikolojik Taciz	66
2.2.2.4.	Türk Medeni Kanunu’nda Psikolojik Taciz.....	70
2.2.2.5.	657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda Psikolojik Taciz.....	72
2.2.2.6.	2025/3 Cumhurbaşkanlığı Genelgesi (İşyerlerinde Psikolojik Tacizin Önlenmesi).....	75
2.2.2.7.	6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’na Göre Psikolojik Taciz.....	76
2.2.2.8.	4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu’na Göre Psikolojik Taciz.....	79
2.2.2.9.	6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’na Göre Psikolojik Taciz.....	79
2.2.2.10.	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’na Göre Psikolojik Taciz	81
2.2.2.11.	4857 Sayılı İş Kanunu’nda Psikolojik Taciz.....	82
2.2.2.11.1.	Ayrımcılık ve Kötüniyet Tazminatı Davası Açma Hakkı.....	83
2.2.2.11.2.	Fesih Hakkı.....	88
2.2.2.11.3.	Arabulucuya Başvurma Hakkı.....	93
2.2.2.11.4.	İşe İade Davası Açma Hakkı	95
2.3.	Mağdur İşçilerin Başvurabileceği Hukuki Korunma Yolları	95
2.3.1.	İşverenin İşçiyi Gözetme Borcu.....	95
2.3.1.1.	İşverenin Gözetme Borcunun İhlali Halinde Hukuki Sorumluluğu.....	100
2.3.1.2.	Mağdur İşçinin Başvurabileceği Hukuki Yollar	101

2.3.1.2.1.	İş Görme Borcunu İfadan Kaçınma	101
2.3.1.2.2.	Tazminat Davaları.....	103
2.3.1.2.2.1.	Maddi Tazminat.....	103
2.3.1.2.2.2.	Manevi Tazminat.....	105
2.3.1.2.2.3.	Destekten Yoksun Kalma Tazminatı	107
2.3.2.	Sosyal Güvenlik Hukuku Bakımından Sonuçları	108
2.3.2.1.	İş Kazası Sayılma	109
2.3.2.2.	Meslek Hastalığı Sayılma.....	111
2.3.3.	İşçinin Kişilik Hakları ve Korunması	113
2.3.3.1.	Genel Olarak	113
2.3.3.2.	Kişilik Hakkına İlişkin Düzenlemeler	114
2.3.3.3.	Kişilik Hakkının İhlali Halinde Başvurulabilecek Hukuki Yollar.....	115
2.3.3.4.	İş Kanunu'nda Eşit Davranma Borcu ve İşyerinde Psikolojik Taciz.....	116

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PSİKOLOJİK TACİZDE İSPAT SORUNU

3.1. Genel Olarak İspat Sorunu	121
3.1.1. Psikolojik Tacizde İspat Yüğü ve İspat Ölçüsü.....	126
3.1.2. Psikolojik Taciz Davalarında Görevli Mahkeme	134
3.2. Yargı Kararlarında Psikolojik Tacizin Değerlendirilmesi ve Psikolojik Taciz İddiasının İspatı	135
3.2.1. Yargı Kararlarında Psikolojik Tacizin Değerlendirilmesi	135
3.2.2. Yargı Kararlarında Psikolojik Taciz İddiasının İspatı	137
3.2.2.1. Psikolojik Tacizin İspatında Kullanılabilecek Deliller...	139
3.3. Yaşanmış Örneklerle Psikolojik Taciz Değerlendirmesi	146
3.3.1. Örnek Olay-1	146
3.3.2. Örnek Olay-2	148
3.3.3. Örnek Olay-3	149
SONUÇ	153
EK (GENELGE)	155
KAYNAKÇA.....	159